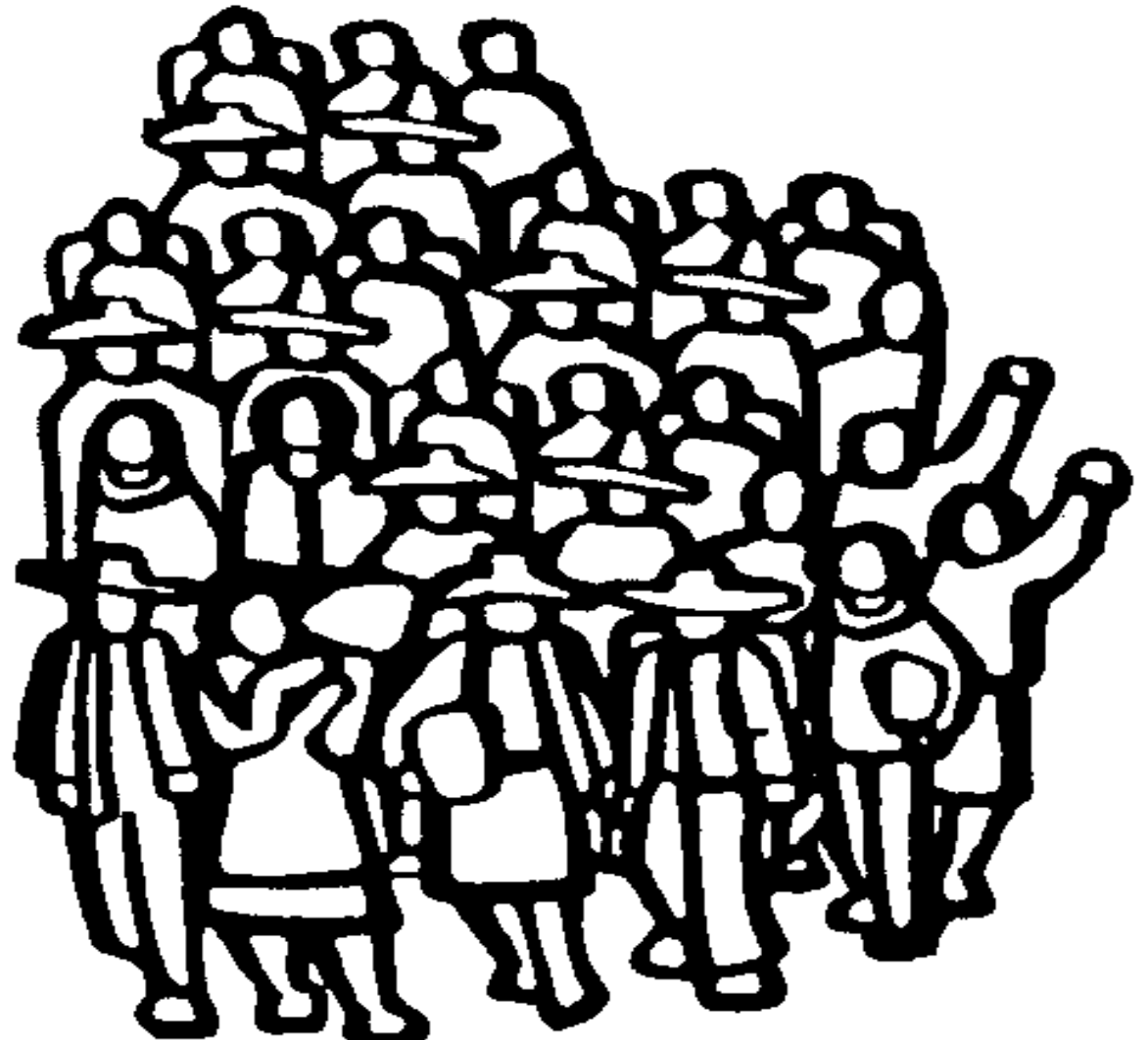

73 GRADE DE DREPTURILE OMULUI. RAPORT ASUPRA RESPECTĂRII DREPTURILOR OMULUI ÎN LICEE

**Întocmit de Simona-Elena Bernat în cadrul proiectului SRO 100-06-GR-065
Tineri pentru democrație: Ce înseamnă să fii cetățean activ?, proiect finanțat de
Ambasada SUA la București și de Departamentul de Stat al SUA.**

CUPRINS

- Introducere
- Prezentare succintă a celor 25 de afirmații din chestionar, cu evidențierea aspectelor specifice liceului din județul **Bistrița-Năsăud**.
- Cele mai încălcate și cele mai respectate drepturi ale omului în liceele participante.
- Puncte tari și puncte slabe ale liceului năsăudean.

INTRODUCERE

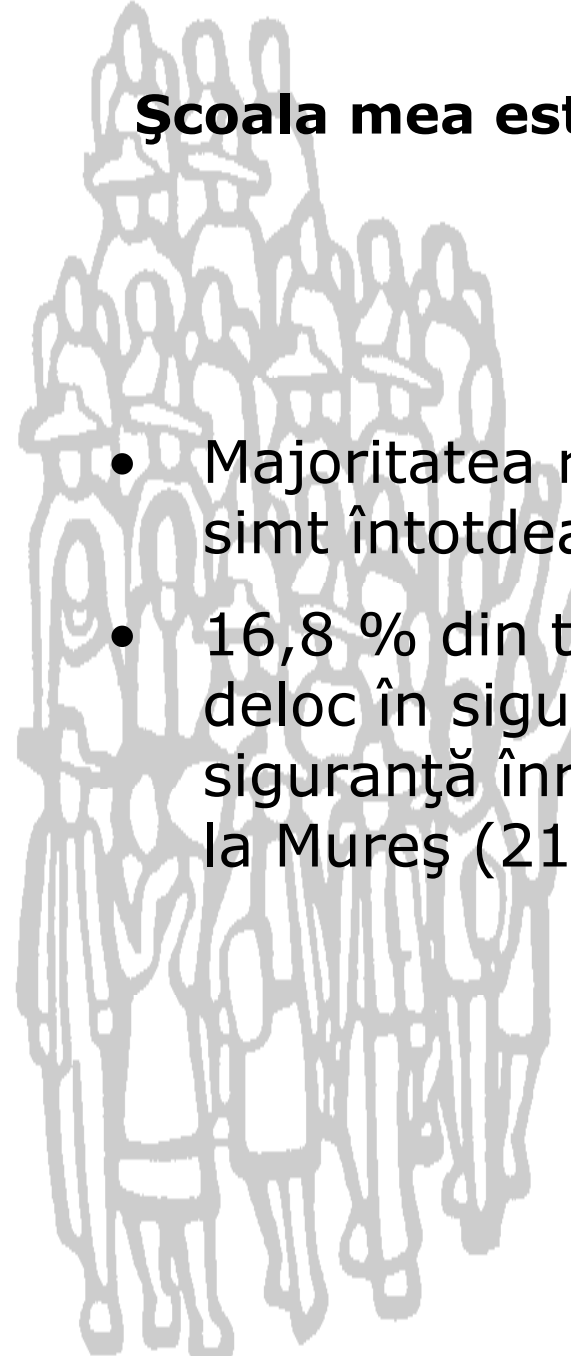
- Ancheta pe bază de chestionar s-a desfășurat în perioada octombrie – noiembrie 2006 în 3 licee din județele Cluj, Mureș și Bistrița-Năsăud.
- La pregătirea chestionarului și realizarea anchetei pe teren au participat Simona-Elena Bernat și Adriana Moțcanu (Asociația Lectura și Scrierea pentru Dezvoltarea Gândirii Critice) și Mihaela Vidican (Asociația Centrul de Consultanță și Educație pentru Tineret).
- Ancheta a inclus 844 de subiecți, elevi de liceu, a căror distribuție pe clasă și locație este redată în tabelul de mai jos.

DISTRIBUȚIA SUBIECȚILOR PE LOCAȚIE

		Număr de subiecți	Procent
Locație	Cluj	165	19,5
	Mureș	374	44,3
	Bistrița- Năsăud	305	36,1
	Total	844	100,0

73 GRADE DE DREPTURILE OMULUI. RAPORT ASUPRA RESPECTĂRII
DREPTURILOR OMULUI ÎN LICEE

Simona-Elena Bernat

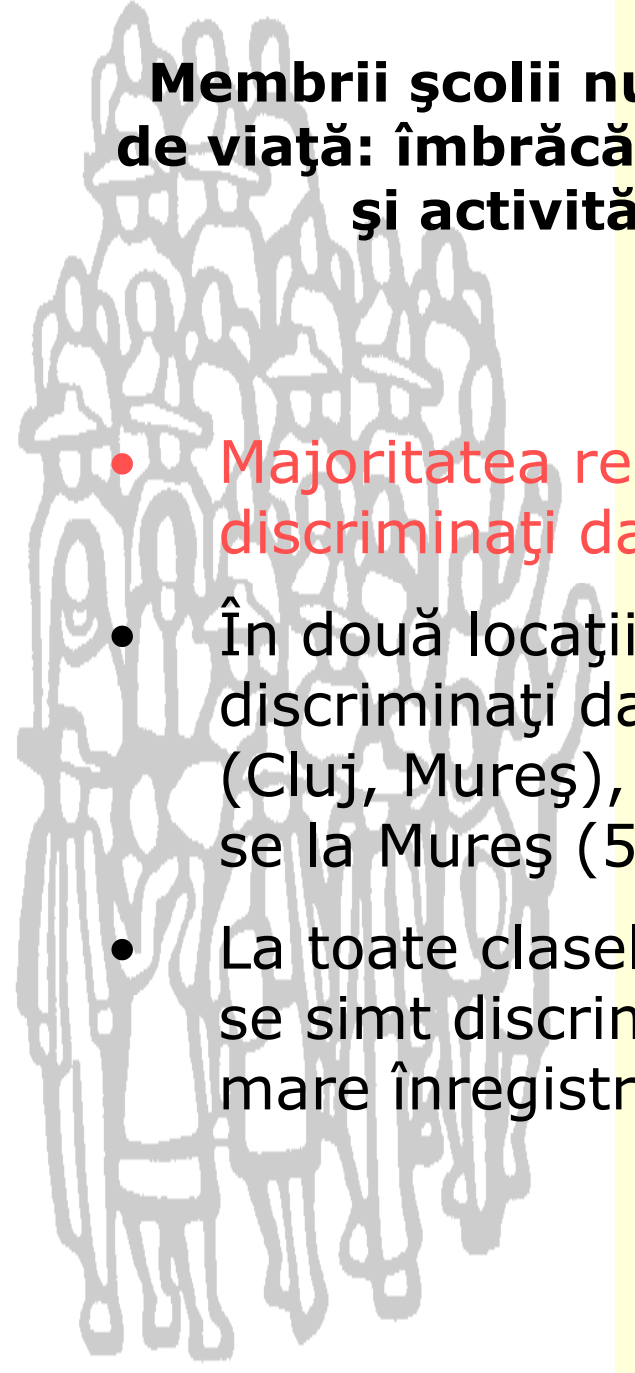
Școala mea este un loc în care elevii sunt în siguranță. (Art. 3 & 5)

- Majoritatea respondenților (83,2%) declară că se simt întotdeauna sau adeseori în siguranță în școală.
- 16,8 % din totalul elevilor declară că se simt rar sau deloc în siguranță în școală, cel mai scăzut nivel de siguranță înregistrându-se la clasa **a X-a** (19,4%) și la Mureș (21,9%)

Toți elevii primesc în mod egal informații și încurajări privind oportunitățile academice și de carieră. (Art. 2)

- Majoritatea respondenților (61,7%) declară că au acces egal la informațiile despre oportunitățile din școală.
- 38,4 % dintre elevi declară că au rareori sau deloc acces egal la informațiile despre oportunitățile din școală, cel mai scăzut nivel de acces egal înregistrându-se la clasa a XII-a (47,1%) și la Mureș (42,6%)

Membrii școlii nu sunt discriminați pe baza stilului lor de viață: îmbrăcăminte, relaționarea cu anumiți oameni și activitățile extrașcolare. (Art. 2 & 16)

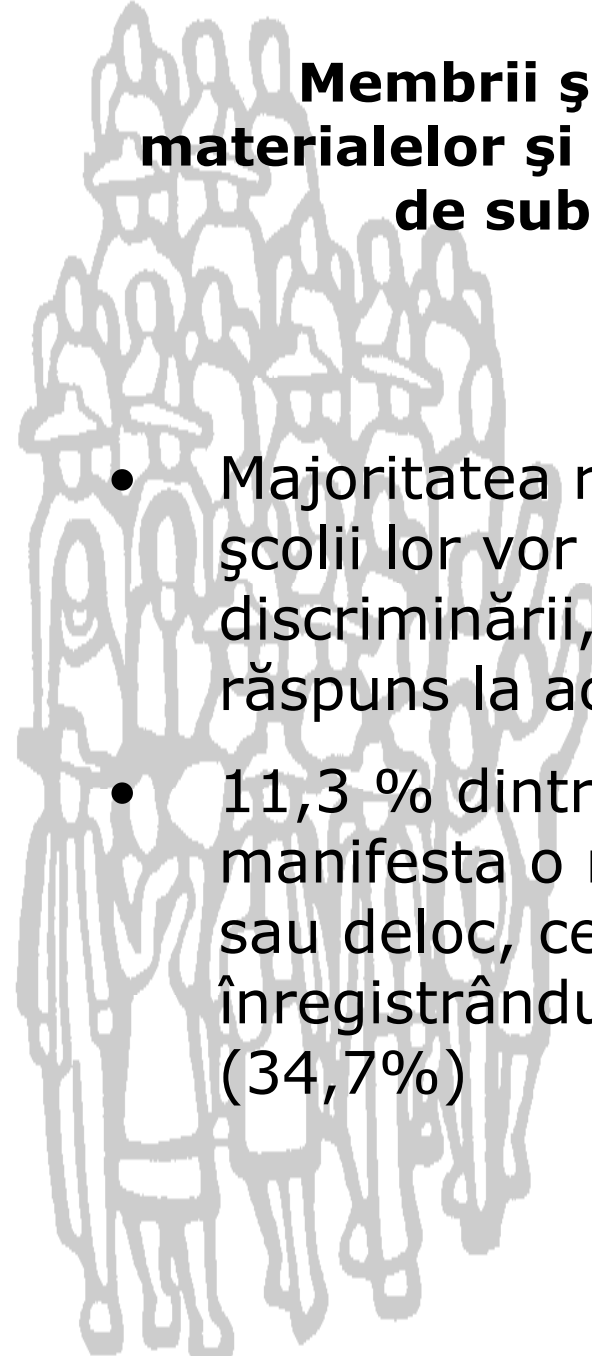
- Majoritatea respondenților (53,1%) declară că sunt discriminați datorită stilului lor de viață.
- În două locații numărul de elevi care se simt discriminați datorită stilului lor de viață trece de 50% (Cluj, Mureș), numărul cel mai mare înregistrându-se la Mureș (57,5).
- La toate clasele se constată că numărul de elevi care se simt discriminați trece de 50%, numărul cel mai mare înregistrându-se la clasa **a X-a** (54, 5%).

Școala mea oferă în mod egal acces la resurse, activități și cazare pentru toți membrii acesteia. (Art. 2 & 7)

- Majoritatea respondenților (75,6%) declară că au acces egal la resursele din școală.
- 24,3 % dintre elevi declară că au rareori sau deloc acces egal la resursele din școală, cel mai scăzut nivel de acces egal înregistrându-se la clasa a XII-a (34,5%) și la **Bistrița-Năsăud** (26,4%)

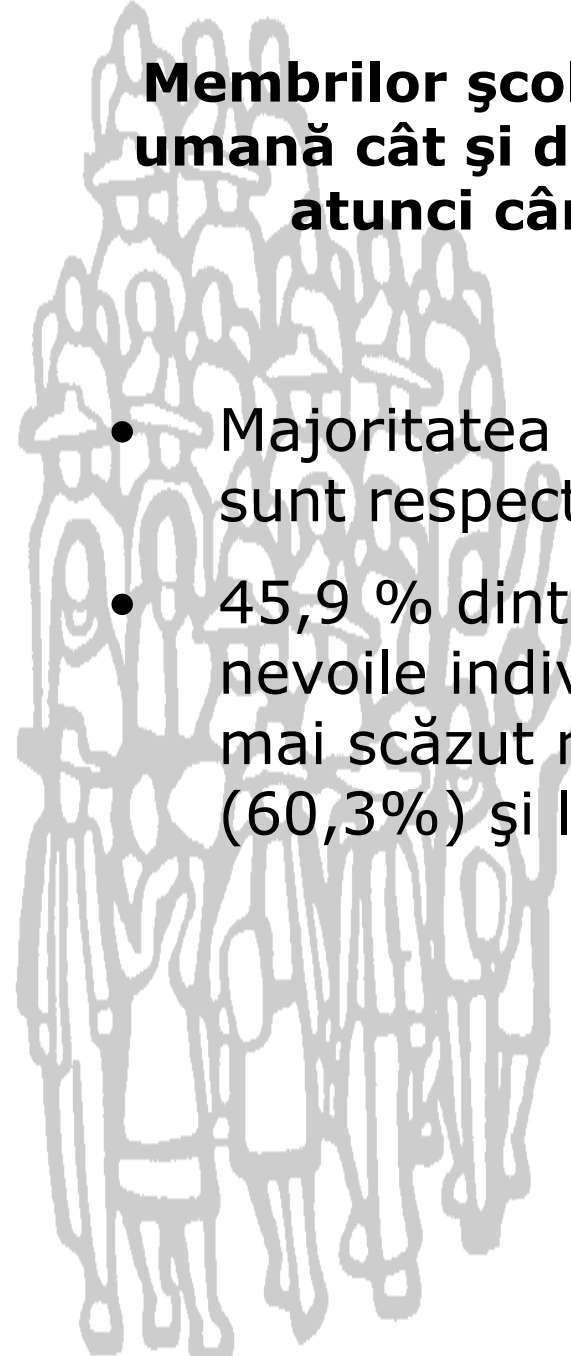

Membrii școlii mele se vor opune acțiunilor, materialelor și etichetărilor de tip discriminatorie sau de subminare. (Art. 2, 3, 7, 28, & 29)

- Majoritatea respondenților (68%) declară că membrii școlii lor vor manifesta o reacție împotriva discriminării, în condițiile în care o persoană nu a răspuns la această întrebare.
- 11,3 % dintre elevi declară că membrii școlii lor vor manifesta o reacție împotriva discriminării rareori sau deloc, cel mai scăzut nivel de reacție înregistrându-se la clasa **a IX-a** (34,3%) și la Mureș (34,7%)

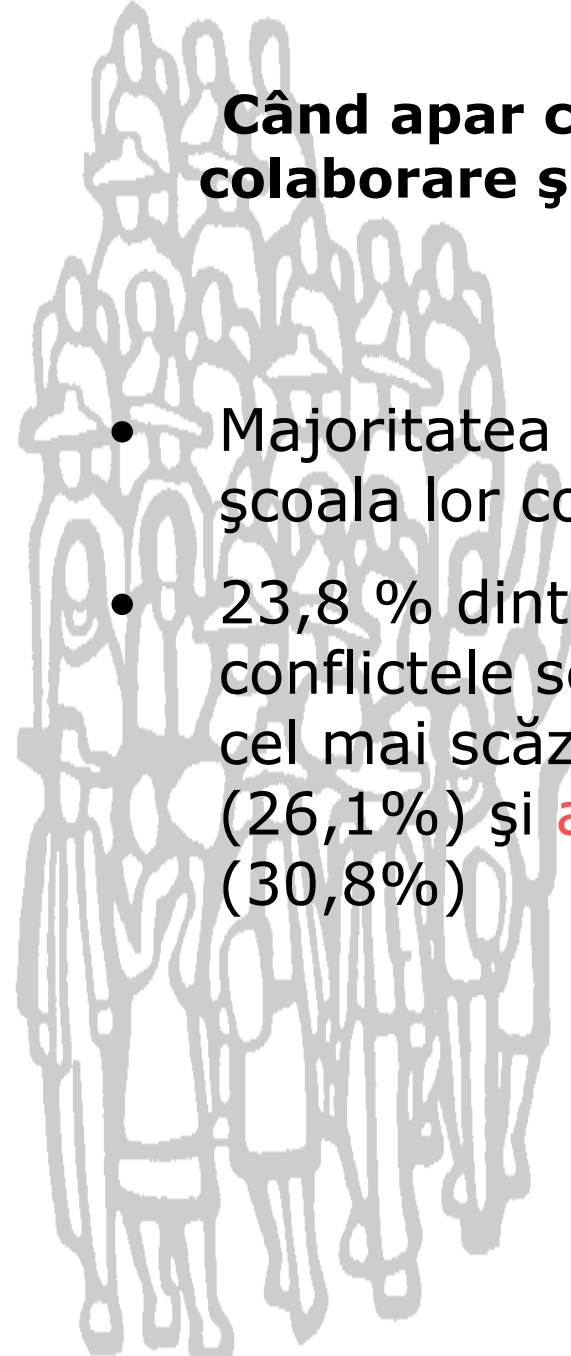
Când cineva subminează sau încalcă drepturile unei alte persoane, persoana care a încălcat drepturile este ajutată să învețe cum să-și schimbe comportamentul. (Art. 26)

- Majoritatea respondenților (56,9%) declară că membrii școlii lor nu vor dori să ajute să se schimbe persoana care a manifestat un comportament agresiv.
- În toate cele trei locații numărul celor care cred că nu se va acționa pentru schimbarea persoanei care a manifestat un comportament agresiv trece de 50%, numărul cel mai mare înregistrându-se la Mureș (61,5%).
- La trei clase (X, XI, XII) numărul celor care cred că nu se va acționa pentru schimbarea persoanei care a manifestat un comportament agresiv trece de 50%, numărul cel mai mare înregistrându-se la clasa a XII-a (68,2%).

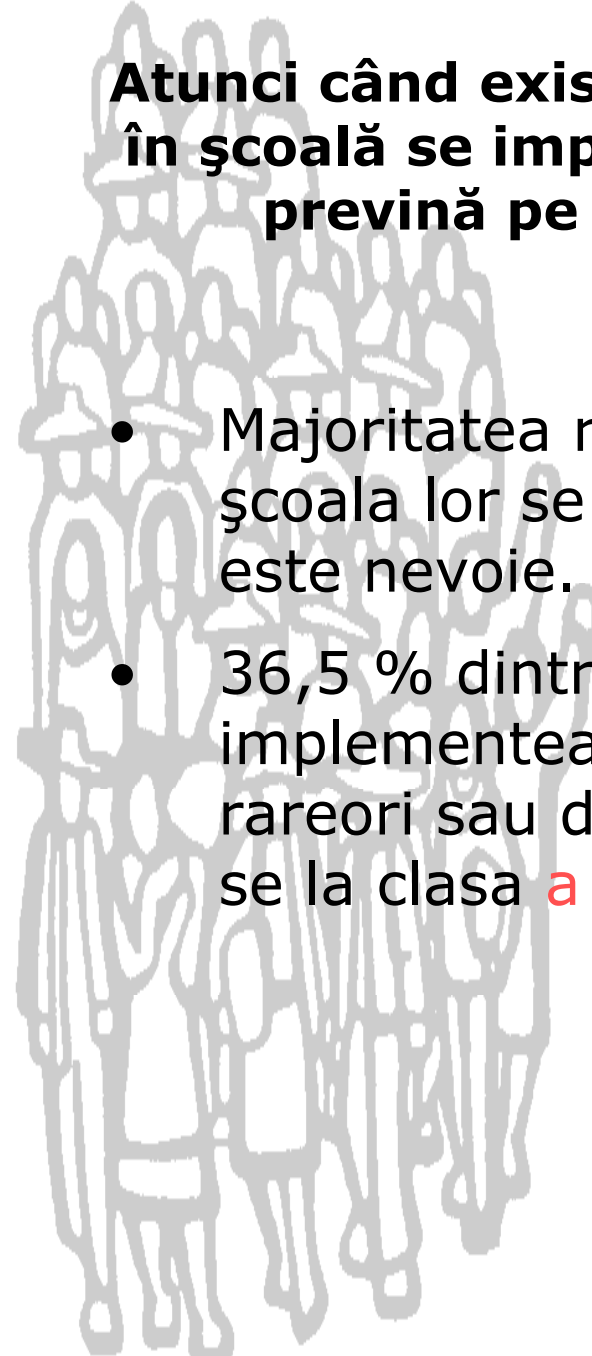
Membrilor școlii mele le pasă atât de dezvoltarea mea umană cât și de cea academică și încearcă să mă ajute atunci când am nevoie. (Art. 3, 22, 26 & 29)

- Majoritatea respondenților (54,1%) declară că le sunt respectate nevoile individuale în școală.
- 45,9 % dintre elevi declară că le sunt respectate nevoile individuale în școală rareori sau deloc, cel mai scăzut nivel înregistrându-se la clasa **a XII-a** (60,3%) și la Mureș (48,4%)

Când apar conflicte încercăm să le rezolvăm prin colaborare și modalități non-violente. (Art. 3, 28)

- Majoritatea respondenților (76,2%) declară că în școala lor conflictele se rezolvă colaborativ.
- 23,8 % dintre elevi declară că în școala lor conflictele se rezolvă colaborativ rareori sau deloc, cel mai scăzut nivel înregistrându-se la clasele a X-a (26,1%) și a XI-a (26,5%), precum și la Mureș (30,8%)

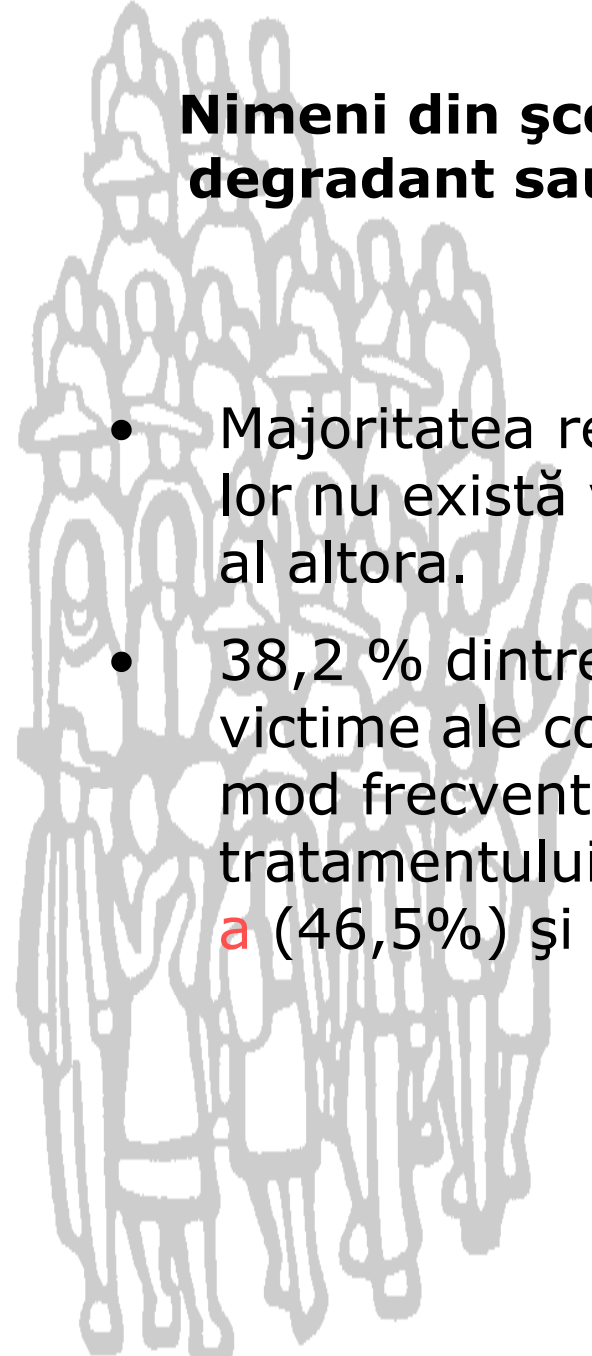
Atunci când există plângeri de hărțuire sau discriminare în școală se implementează politici și proceduri care să prevină pe viitor astfel de acțiuni. (Art. 3 & 7)

- Majoritatea respondenților (63,5%) declară că în școala lor se implementează măsuri preventive când este nevoie.
- 36,5 % dintre elevi declară că în școala lor se implementează măsuri preventive când este nevoie rareori sau deloc, cel mai scăzut nivel înregistrându-se la clasa **a X-a** (40,6%) și la Mureș (45,2%).

În aspecte legate de disciplină (inclusiv eliminarea sau exmatricularea) tuturor persoanelor li se asigură un tratament corect și imparțial în ceea ce privește stabilirea vinovăției și a pedepsei. (Art. 6, 7, 8, 9 & 10)

- Majoritatea respondenților (64,9%) declară că în școala lor sancționarea se face în mod corect.
- 35,1 % dintre elevi declară că în școala lor sancționarea se face în mod corect rareori sau deloc, cel mai scăzut nivel de corectitudine înregistrându-se la clasa a XII-a (40,7%) și la Mureș (39,7%)

Nimeni din școală nu este subiect al unui tratament degradant sau al pedepselor care înjosesc. (Art. 5)

- Majoritatea respondenților (61,8%) declară că în școlile lor nu există victime ale comportamentului degradant al altora.
- 38,2 % dintre elevi declară că în școlile lor există victime ale comportamentului degradant al altora în mod frecvent, cel mai ridicat nivel de manifestare a tratamentului degradant înregistrându-se la clasa **a IX-a** (46,5%) și la **Bistrița-Năsăud** (42,1%)

Cuiva acuzat că a făcut ceva rău îi este atribuită prezumția de nevinovăție până la proba contrară. (Art. 11)

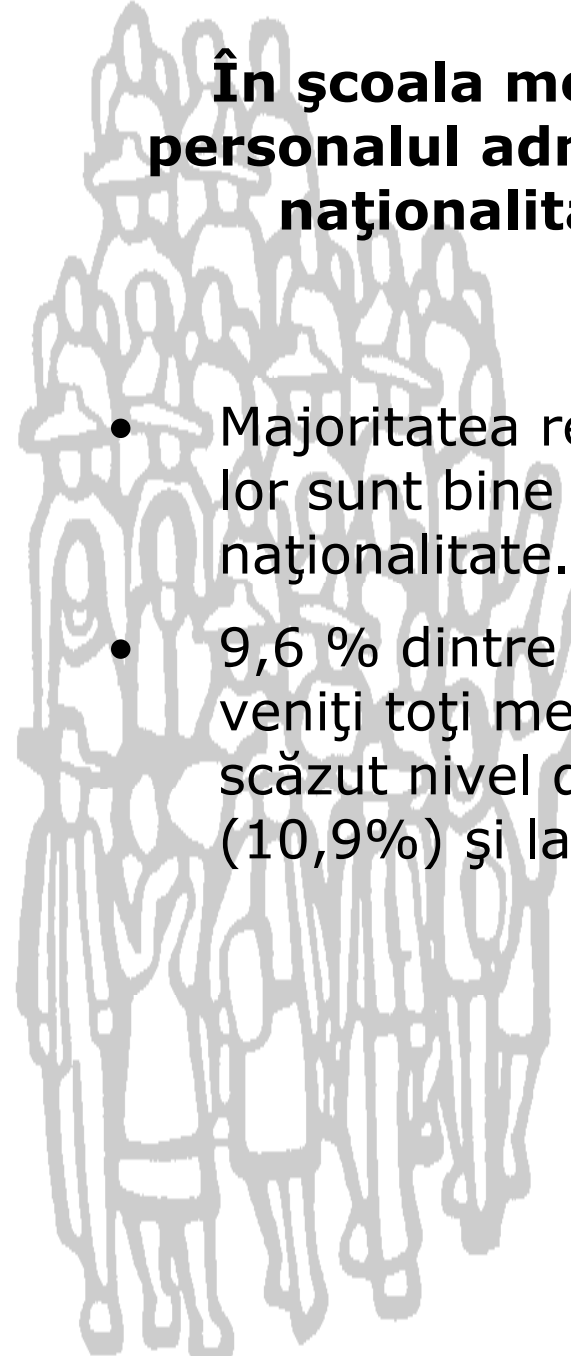
- Majoritatea respondenților (52,4%) declară că în școala lor se acordă prezumția de nevinovăție celor care au făcut o greșeală.
- 47,6 % dintre elevi declară că în școala lor se acordă prezumția de nevinovăție celor care au făcut o greșeală rareori sau deloc, cel mai scăzut nivel de corectitudine înregistrându-se la **clasa a XII-a** (49,3%) și la Cluj (48,4%).

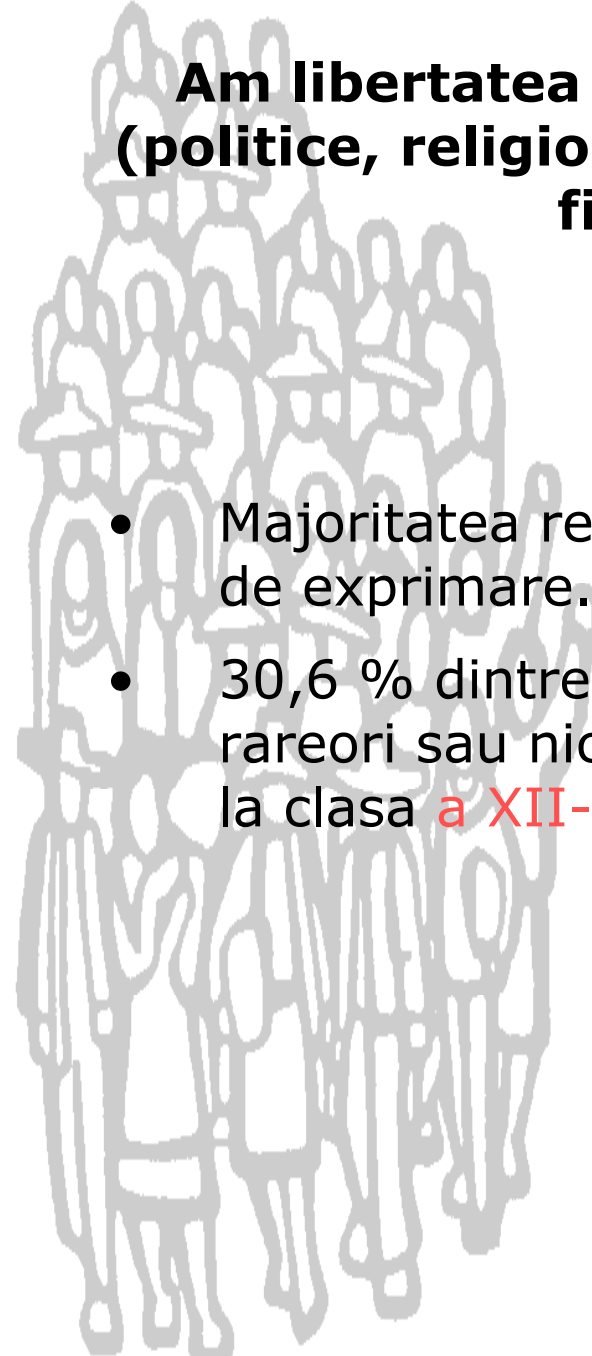
Spațiul meu personal și obiectele mele sunt respectate. (Art. 12 & 17)

- Majoritatea respondenților (70%) declară că le este respectat spațiul personal în școală.
- 30 % dintre elevi declară că le este respectat spațiul personal în școală rareori sau deloc, cel mai scăzut nivel de respect înregistrându-se la clasa a XI-a (30,9%) și la Mureș (39,7%).

În școala mea sunt bine veniți elevii, profesorii și personalul administrativ care aparțin unor culturi sau naționalități diverse. (Art. 2, 6,13, 14 & 15)

- Majoritatea respondenților (90,4%) declară că în școala lor sunt bine veniți toți membrii, indiferent de naționalitate.
- 9,6 % dintre elevi declară că în școala lor nu sunt bine veniți toți membrii, indiferent de naționalitate, cel mai scăzut nivel de toleranță înregistrându-se la clasa **a XII-a** (10,9%) și la Mureș (11,2%).

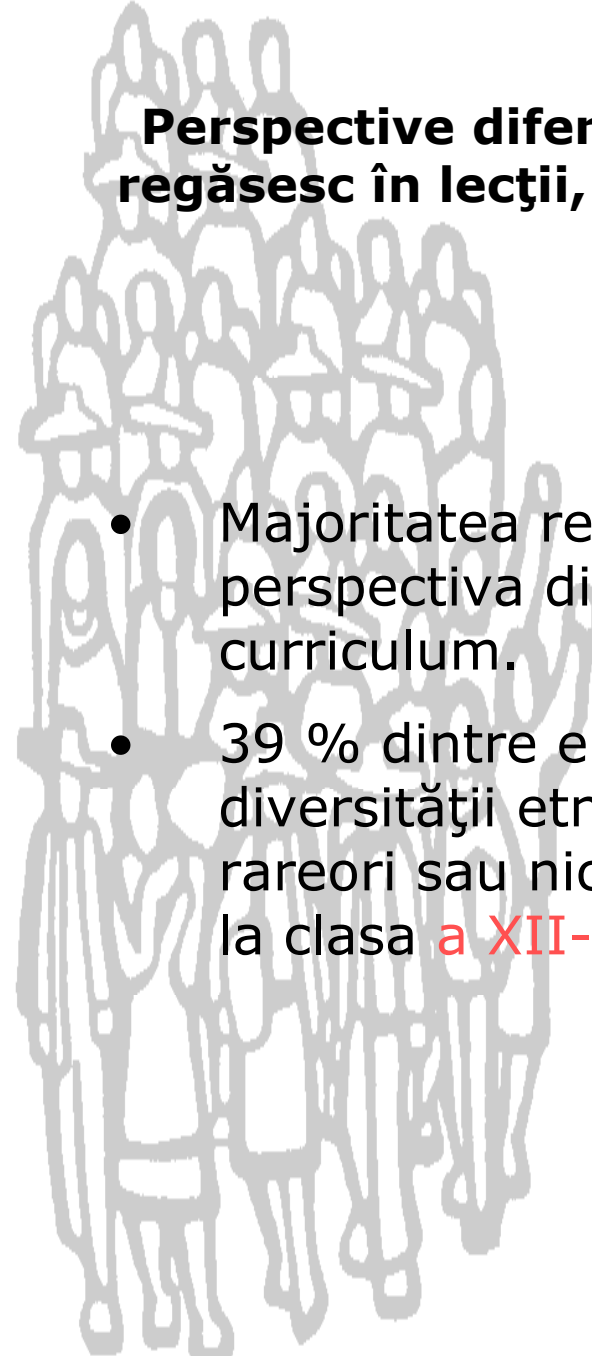
Am libertatea de a-mi exprima convingerile și ideile (politice, religioase, culturale sau altele) fără teama de a fi discriminat/ă. (Art. 19)

- Majoritatea respondenților (69,4%) declară că au libertate de exprimare.
- 30,6 % dintre elevi declară că au libertate de exprimare rareori sau niciodată, cel mai scăzut nivel înregistrându-se la clasa a XII-a (38,7%) și la Mureș (34,6%).

Membrii școlii mele pot produce și disemina publicații, în condițiile legii, fără teama de cenzură sau pedeapsă. (Art. 19)

- Majoritatea respondenților (64,3%) declară că au posibilitatea de a realiza publicații fără cenzură.
- 35,7 % dintre elevi declară că au posibilitatea de a realiza publicații fără cenzură rareori sau niciodată, cel mai scăzut nivel înregistrându-se la clasa **a X-a** (38,1%) și la Cluj (37%).

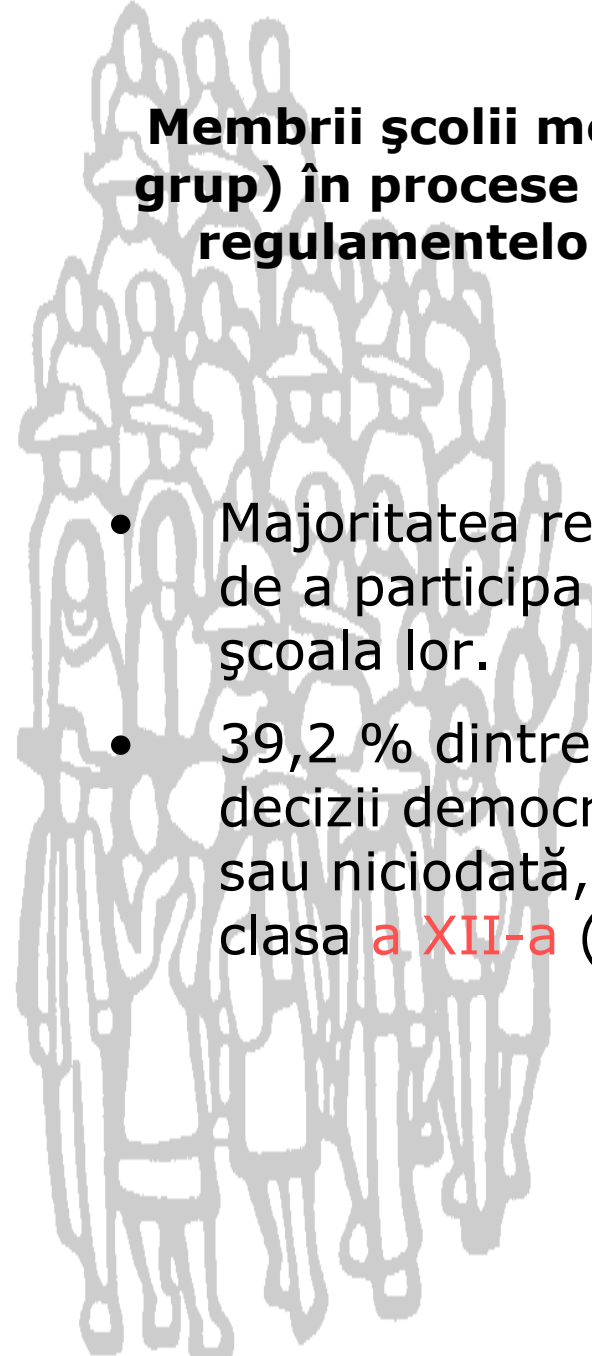
**Perspective diferite (ce țin de gen, rasă, etnie, ideologie) se regăsesc în lecții, manuale, întâlniri, biblioteci și săli de clasă.
(Art. 2, 19, & 27)**

- Majoritatea respondenților (61%) declară că în școala lor perspectiva diversității etnice apare în diferite forme de curriculum.
- 39 % dintre elevi declară că în școala lor perspectiva diversității etnice apare în diferite forme de curriculum rareori sau niciodată, cel mai scăzut nivel înregistrându-se la clasa a XII-a (42%) și la Mureș (40,6%).

Am ocazia de a-mi manifesta apartenența la o etnie prin muzică, artă și literatură. (Art. 19, 27 & 28)

- Majoritatea respondenților (60,8%) declară că au posibilitatea de a-și exprima identitatea etnică prin artă.
- 39,2 % dintre elevi declară că au posibilitatea de a-și exprima identitatea etnică prin artă rareori sau niciodată, cel mai scăzut nivel înregistrându-se la clasa **a XII-a** (48,4%) și la Cluj (44,8%).

Membrii școlii mele au ocazia de a participa (individual și în grup) în procese democratice de luare a deciziilor în privința regulamentelor și politicilor școlare. (Art. 20, 21, & 23)

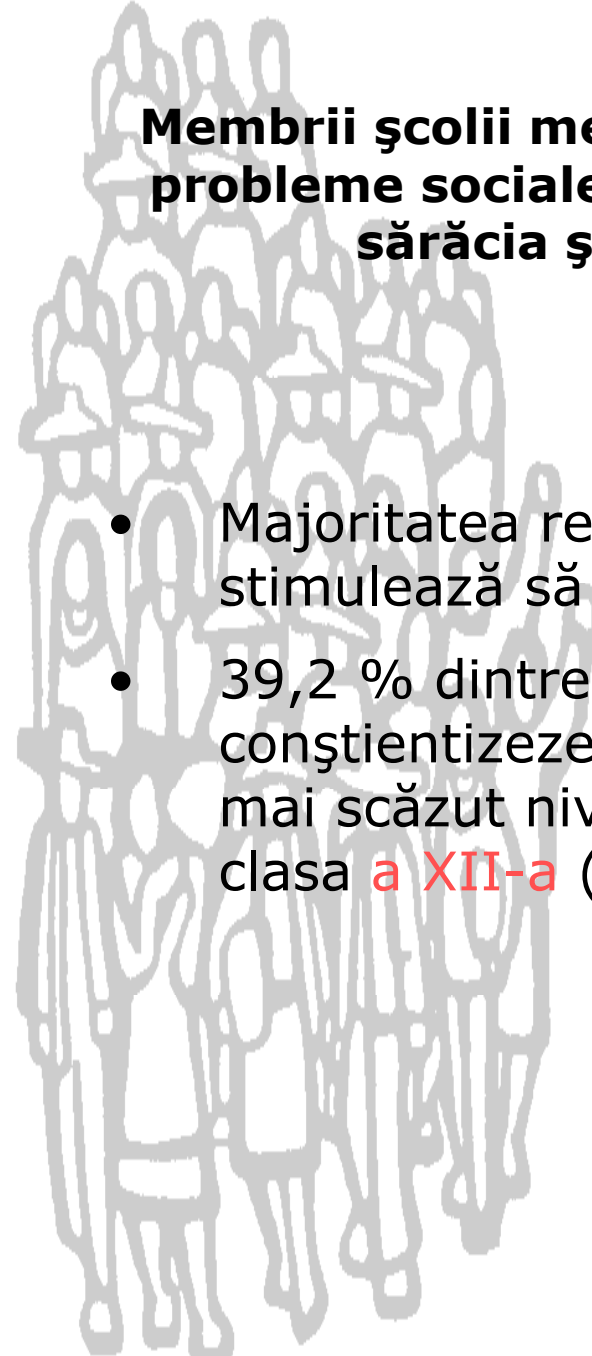
- Majoritatea respondenților (54,2%) declară că au ocazia de a participa la decizii democratice asupra regulilor din școala lor.
- 39,2 % dintre elevi declară că au ocazia de a participa la decizii democratice asupra regulilor din școala lor rareori sau niciodată, cel mai scăzut nivel înregistrându-se la clasa **a XII-a** (50,8%) și la Mureș (51%).

Membrii școlii mele au dreptul de a forma asociații în școală pentru a milita în favoarea drepturilor lor sau ale altora. (Art. 19, 20, & 23)

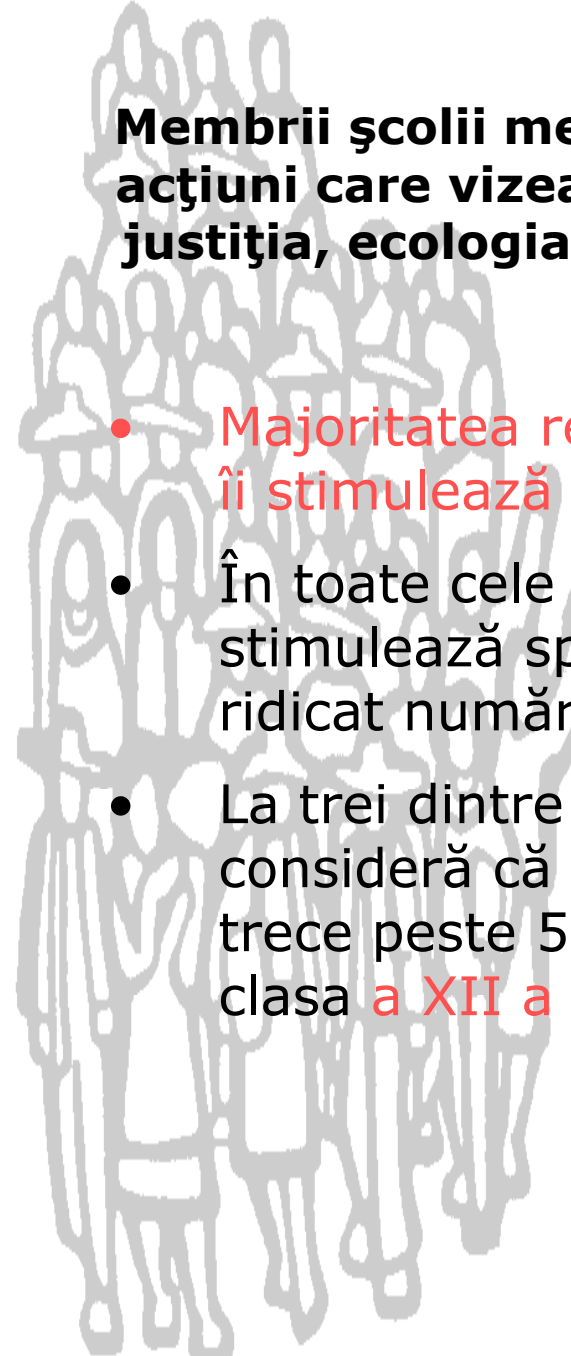
- Majoritatea respondenților (51,8%) declară că au dreptul la liberă asociere.
- 48,2 % dintre elevi declară că au dreptul la liberă asociere rareori sau niciodată, cel mai scăzut nivel înregistrându-se la clasele **a XI-a** (50,1%) și **a XII-a** (50%), precum și la **Bistrița-Năsăud** (49,6%) și Mureș (49,5%).

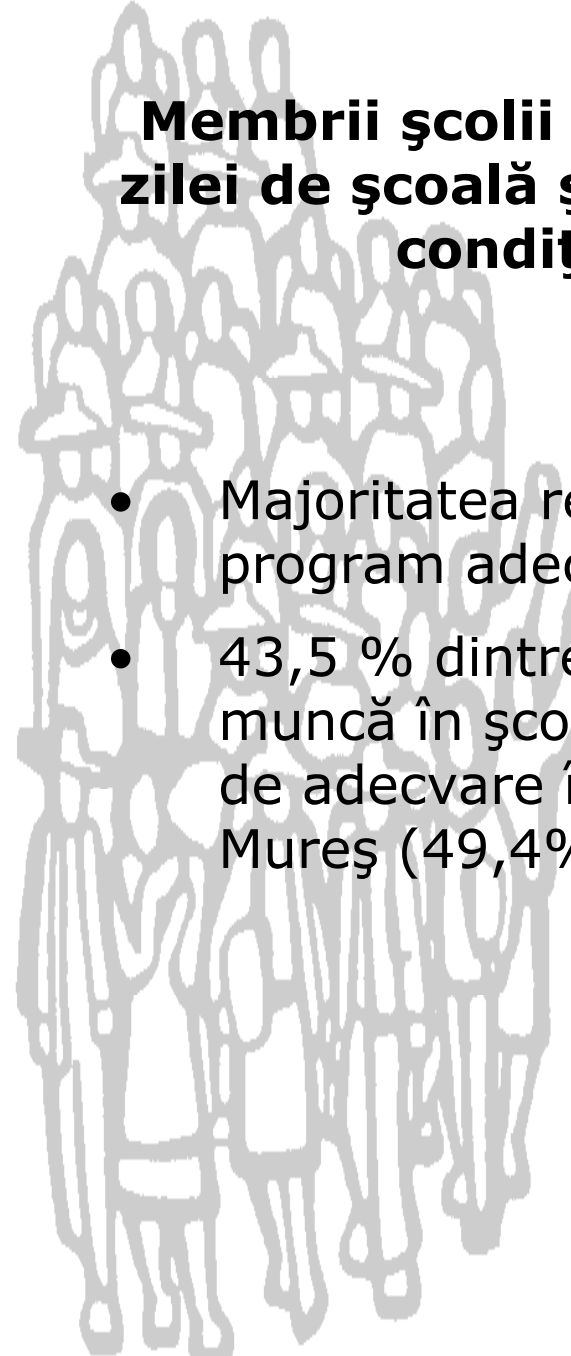
Membrii școlii mele se încurajează reciproc să învețe despre probleme sociale și globale în legătură cu justiția, ecologia, sărăcia și pacea. (Preambul & Art. 26 & 29)

- Majoritatea respondenților (52%) declară că școala îi stimulează să conștientizeze problemele sociale.
- 39,2 % dintre elevi declară că școala îi stimulează să conștientizeze problemele sociale rareori sau niciodată, cel mai scăzut nivel de conștientizare înregistrându-se la clasa a XII-a (60,3%) și la Cluj (49,1%).

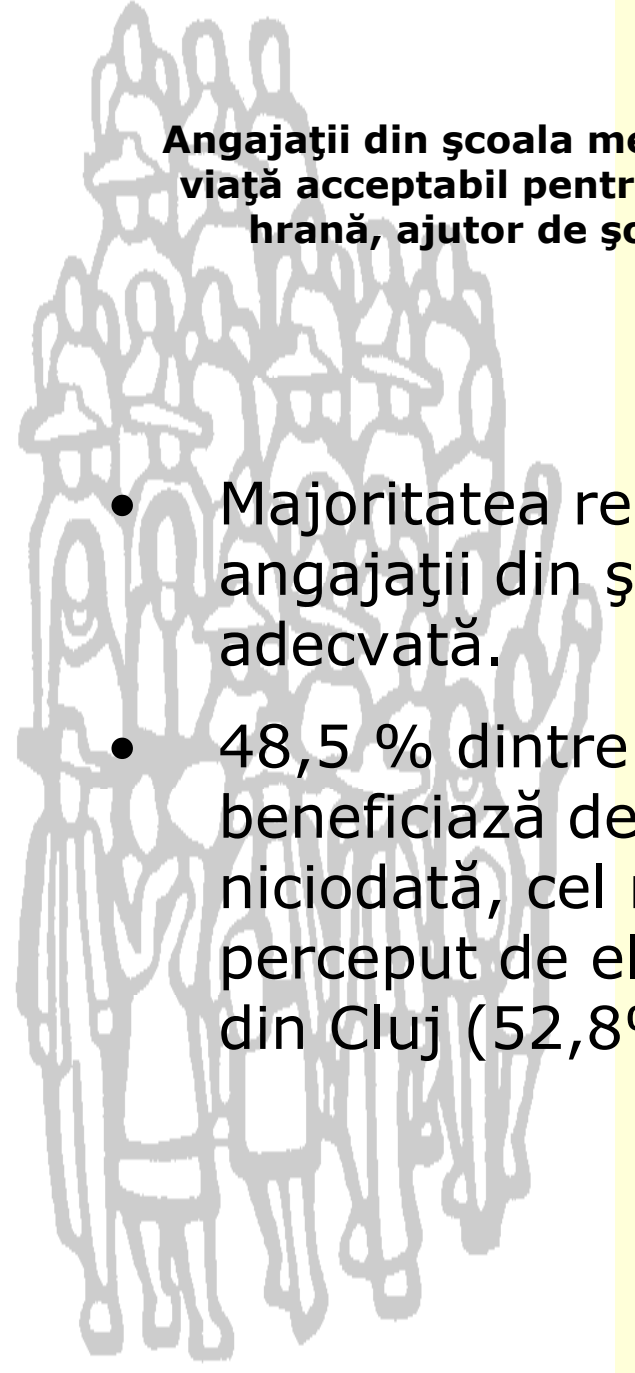
Membrii școlii mele se încurajează reciproc pentru a organiza acțiuni care vizează probleme sociale și globale în legătură cu justiția, ecologia, sărăcia și pacea. (Preambul & Art. 20 & 29)

- Majoritatea respondenților (52,4 %) declară că școala nu îi stimulează spre acțiune socială.
- În toate cele trei locații care consideră că școala nu îi stimulează spre acțiune socială trece peste 50%, cel mai ridicat număr înregistrându-se la Cluj (55,1%).
- La trei dintre clase (IX, XI, XII) numărul elevilor care consideră că școala nu îi stimulează spre acțiune socială trece peste 50%, cel mai ridicat număr înregistrându-se la clasa a XII a (62,2%).

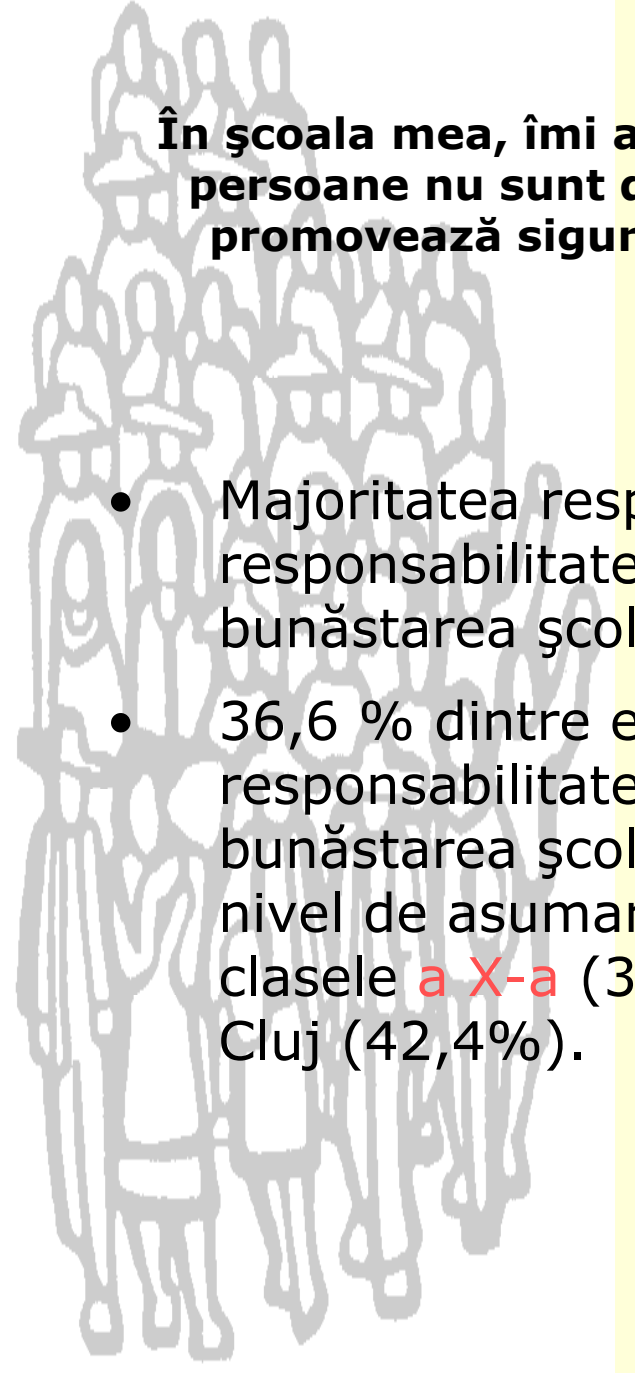
Membrii școlii mele pot să ia pauze adecvate în timpul zilei de școală și lucrează un număr rezonabil de ore în condiții bune de lucru. (Art. 23 & 24)

- Majoritatea respondenților (56,5%) declară că au un program adecvat de muncă în școală.
- 43,5 % dintre elevi declară că au un program adecvat de muncă în școală rareori sau niciodată, cel mai scăzut nivel de adecvare înregistrându-se la clasa **a XI-a** (48,1%) și la Mureș (49,4%).

Angajații din școala mea sunt plătiți suficient pentru a avea un standard de viață acceptabil pentru bunăstarea lor și a familiilor lor (inclusiv locuință, hrană, ajutor de șomaj, boală sau vârstă înaintată). (Art. 22 & 25)

- Majoritatea respondenților (51,5%) declară că angajații din școala lor beneficiază de o remunerație adecvată.
- 48,5 % dintre elevi declară că angajații din școala lor beneficiază de o remunerație adecvată rareori sau niciodată, cel mai scăzut nivel de adecvare fiind perceput de elevii de clasa **a XII-a** (52%) și de elevii din Cluj (52,8%).

În școala mea, îmi asum responsabilitatea de a mă asigura că alte persoane nu sunt discriminate și că se comportă în moduri care promovează siguranța și bunăstarea școlii mele. (Art. 1 & 29)

- Majoritatea respondenților (63,5%) declară că își asumă responsabilitatea individuală pentru siguranța și bunăstarea școlii lor.
- 36,6 % dintre elevi declară că a își asumă responsabilitatea individuală pentru siguranța și bunăstarea școlii lor rareori sau niciodată, cel mai scăzut nivel de asumare a responsabilității înregistrându-se la clasele **a X-a** (38,7%) și **a XII a** (38,6%), precum și la Cluj (42,4%).

DREPTURILE CEL MAI FRECVENT ÎNCĂLCATE

- Între afirmațiile din chestionar și articolele din *Declarația universală a drepturilor omului* există o legătură directă. Afirmațiile din chestionar sunt astfel construite pentru a verifica respectarea fiecărui articol în particular.

DREPTURILE CEL MAI FRECVENT ÎNCĂLCATE

- Articolele cel mai frecvent încălcate din *Declarația universală a drepturilor omului* (peste 50% din cazuri) sunt cele referitoare la:
  - importanța angajării sociale față de marea familie umană și dreptul la echitate socială (Preambul),
  - importanța familiei și dreptul acesteia de a fi ocrotită de societate (16),
  - importanța învățământului și dreptul la o educație care să asigure dezvoltarea deplină a personalității (26).

DREPTURILE RESPECTATE APROAPE ÎNTOTDEAUNA

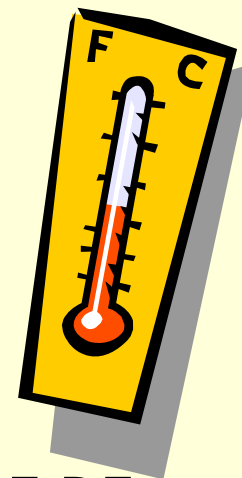
- Articolele respectate aproape întotdeauna din *Declarația universală a drepturilor omului* (76-100% din cazuri) sunt cele referitoare la:
  - recunoașterea personalității juridice (6),
  - dreptul la liberă circulație în interiorul și înafara statului (13),
  - dreptul de a beneficia de azil în altă țară (14),
  - dreptul de a avea cetățenie (15).

TEMPERATURA RESPECTĂRII DREPTURILOR OMULUI ÎN LICEE

- Ancheta a urmărit luarea „temperaturii” drepturilor omului în licee. Din analiza notelor acordate de către elevi atmosferei din școala lor (predominant „3 – adeseori”) reiese și valoarea temperaturii drepturilor omului în cele trei licee chestionate..

73 DE GRADE DE DREPTURILE OMULUI

- TEMPERATURA MAXIMĂ POSIBILĂ = 100 DE GRADE DE DREPTURILE OMULUI
  - Înseamnă că drepturile omului sunt respectate.
- TEMPERATURA MINIMĂ POSIBILĂ = 25 GRADE DE DREPTURILE OMULUI
  - Înseamnă că drepturile omului nu sunt respectate
- **TEMPERATURA ÎN LICEELE CHESTIONATE = 73 GRADE DE DREPTURILE OMULUI**
  - **Înseamnă că drepturile omului sunt adeseori respectate**

73 GRADE DE DREPTURILE OMULUI. RAPORT ASUPRA RESPECTĂRII
DREPTURILOR OMULUI ÎN LICEE

Simona-Elena Bernat

Bistrița-Năsăud

Puncte tari:

- Din cele 25 de afirmații, liceul din Bistrița-Năsăud a obținut punctaje foarte ridicate în sens pozitiv la 9 dintre acestea (3,6,7,13,15,19,21,23,25).
- Cel mai relevant punctaj ridicat în sens pozitiv este în domeniul:
  - Respectarea spațiului personal și al posesiunilor.

Bistrița-Năsăud

Puncte slabe:

- Acces egal la resurse pentru toți membrii școlii;
- Tratament degradant și utilizarea pedepselor;
- Dreptul de a se asocia pentru a-și susține drepturile.